

Bezpečný skauting

...dobrodružství s dobrými konci

zadání tématu Strategie 2030

Proč jsme toto téma zvolili

Psychická odolnost mladých lidí častěji než dříve nepostačuje na zvládnání nároků jejich života. Fyzická odolnost a kondice mladých se vzhledem k měnícímu se životnímu stylu postupně snižuje. Tyto trendy s sebou přinášejí zvýšené riziko újmy i v situacích dříve vnímaných jako nerizikových. Exponenciálně roste počet vážných psychických problémů.

Naše organizace a naši vedoucí nejsou dostatečně připraveni na tuto situaci reagovat. Téma je prioritním tématem společnosti (rodiče, děti, mladí lidé) i Světové skautské organizace (WOSM). Zkušenosti z některých zahraničních skautských organizací ukazují, že podcenění problematiky bezpečnosti vede v průběhu let k řadě bolestivých selhání, včetně případů sexuálního zneužívání. Jejich pravidelným důsledkem je mj. zásadní ztráta důvěry rodičů i společnosti jako celku ve skauting. Tato ztráta důvěry se pak stává jednou z největších překážek působení a rozvoje skautingu. Nebude-li český skauting reflektovat tyto zahraniční zkušenosti, hrozí, že bude nucen je sám prožít s podobnými důsledky.

Aktuální stav tématu

Oblast bezpečný skauting zahrnuje fyzické, psychické a sexuální bezpečí dětí i dospělých.

V Junáku – českém skautu byl v roce 2023 z pověření mimořádného Valného sněmu uveden [Kodex jednání dospělých](#) jako jeden ze základních kamenů prevence.

Součástí vzdělávacího systému organizace je oblast bezpečnosti. Kompetence čekatelek a čekatelů, vůdkyň a vůdců v této oblasti jsou ověřovány před udělením kvalifikace. Garanti odborné činovnícké kvalifikace táboření a bezpečnost však dosud neměli k dispozici aktuální data o bezpečnostních incidentech napříč organizací. Proto jsme spustili sběr skautských (skoro)průšvihů na [průšvihy.skaut.cz](https://prusvihy.skaut.cz), kde je také popsána metodika vedení [Fóra sdílené chyby](#) na akcích pro skautské vedoucí.

Organizace v nedávné době posílila zázemí podpory pro skautské vedoucí v krizových situacích ([Skautská krizová linka](#), e-mailová poradna), a to v reakci na výrazně zvyšující se počet řešených případů. V rostoucí míře organizujeme nekvalifikační vzdělávání na téma psychické bezpečí a základy krizové intervence. Na velkých akcích se ujala služba Uši pro duši (možnost obrátit se na vyškoleného dobrovolníka v případě psychické nepohody na akci), v reakci na vzrůstající tendenci duševní nestability i výskyt akutních psychických problémů členstva.

Existuje [koncepce rozvoje](#) oblasti bezpečného skautingu v organizaci, schválená v roce 2023 Výkonnou radou.

Valný sněm 2024 [přijal dvě usnesení](#) směřující ke snižování tolerance užívání alkoholu na skautských akcích a k důslednému dodržování našich zákonných povinností v tomto ohledu. Tato usnesení ukládají konkrétní úkoly jak vedení organizace, tak i vedení jednotlivých organizačních jednotek.

V červnu 2024 prošel Junák – český skaut auditem WOSM v oblasti bezpečného skautingu (Safe from Harm), doporučení z auditu se staly jedním ze zdrojů tvorby tohoto zadání strategického tématu Bezpečný skauting.

V srpnu 2024 schválila světová konference WOSM první část strategie na další období, tento vstup jsme zvažili při vytváření zadání strategického tématu Bezpečný skauting.

Čeho chceme dosáhnout

Pozn.: Kdekoliv v textu mluvíme o **vedoucích**, máme tím na mysli dospělé i dospívající členy, kteří se prakticky podílí na vedení oddílů či výchovných a vzdělávacích aktivit v oddílech, bez ohledu na jejich dosažený stupeň kvalifikace nebo formální funkci.

Oddílem v textu rozumíme výchovné jednotky pro všechny věkové skupiny – benjamínky, vlčata a světlušky / žabičky, skauty a skautky, dospívající a čerstvě dospělé rovery a rangers.

- a) Vedoucí běžně vědomě pracují s riziky při skautské činnosti (fyzickými, psychickými, sexuálními a dalšími), aktivně je před počátkem dané činnosti ošetřují a vhodně reagují v případě krize.

Konkrétnější přiblížení tohoto cíle (nejedná se o úplný a uzavřený výčet):

- Vedoucí vědomě a aktivně řídí rizika, znají potřebné nástroje a využívají je (např. aktivní mapování rizika, vědomý výběr akceptovatelného a výchovným záměrem odůvodněného rizika, aktivní snižování míry zbytného rizika a rizika spadajícího do zóny ohrožení apod.).
- Vedoucí umí pracovat se subjektivním rizikem, tzn. umí v případě potřeby škálovat náročnost požadavků na jednotlivé členy nebo skupiny členů.
- Vedoucí chápou význam “bezpečného prostředí” a umí s tímto konceptem pracovat. Vytváření bezpečného prostředí není na úkor posilování odolnosti.
- Všichni dospělí v Junáku – českém skautu přijímají [Kodex jednání dospělých](#) jako základní etickou normu a jednají v souladu s ním.
- Vedoucí vychovávají dospívající ve věku od 15 let k jednání podle Kodexu jednání dospělých.
- Na skautských akcích, kde jsou děti a dospívající, nepijeme alkohol.
- Vůči dospělým, holkám, klukům a jejich rodičům komunikujeme jasně a účelně všechny zaváděné a existující prvky posilující bezpečný skauting. Součástí této komunikace je i sdělení, že podmínkou kvalitní skautské výchovy je cílené vystupování z komfortní zóny a vědomé podstupování přiměřených rizik (např. samostatná práce družin bez dospělých, dobrodružné programy, jednoduchost táborového života a vybavení atd.).

- Vedoucí mají k dispozici metodiku pro prevenci a řešení případů nevhodného sexualizovaného jednání ve skautu.
- Vedoucí i holky a kluci mají k dispozici a vědí, jak mohou využít nástroje připravené pro situace, kdy se setkali s nevhodným sexualizovaným jednáním ve skautu.

Projekty 2025

Podpora zavádění Kodexu jednání dospělých (dokončení běžícího projektu)	
Priorita (1-3): 1	Cílová skupina: všichni dospělí, kteří se účastní skautských akcí s mladšími členy (členové i nečlenové organizace)
Šéf projektu: Žíža – Jana Harušťáková	Realizuje (odbor, skupina, ...): Tým bezpečného skautingu KÚJ s podporou Odboru pro bezpečný skauting
Začátek projektu: leden 2023	Konec projektu: prosinec 2025
Náklady 2025 (Kč): přímé náklady 30 tis. Kč (dotisk základního znění Kodexu – pro využití především pro vzdělávací akce a kurzy). +mzdové náklady	
Naplnuje cíl: <ul style="list-style-type: none"> - Všichni dospělí v Junáku – českém skautu přijímají Kodex jednání dospělých jako základní etickou normu a jednají v souladu s ním. - Vedoucí vychovávají dospívající ve věku od 15 let k jednání podle Kodexu jednání dospělých. - Vedoucí chápou význam “bezpečného prostředí” a umí s tímto konceptem pracovat. Vytváření bezpečného prostředí není na úkor posilování odolnosti. 	
Popis projektu: <ul style="list-style-type: none"> • přidání Kodexu do Skautského kompetenčního modelu • vytvoření online nástroje k seznamování vedoucích s Kodexem a k průběžnému postupnému doplňování vzdělávání v návazných věcných tématech z praxe vedoucích • ukotvení ve vnitřním právu Junáka – českého skauta (Kodex jako základní etická norma pro všechny dospělé účastníci se skautské výchovy je přílohou směrnice pro oblast bezpečí) 	

- dokončení série materiálů a programů v nabídce pro vedoucí pracující aktivně s Kodexem ve svých jednotkách a na svých akcích
- Pravidla jednotlivých velkých akcí odkazují na Kodex jednání dospělých a je běžné, že povinné absolvování testu na dodržování bezpečného prostředí před vstupem na velké akce obsahují části týkající se Kodexu.

Výstupy projektu:

- Hotové materiály a programy o Kodexu
- Kodex je součástí Směrnice pro bezpečný skauting
- Online nástroj pro seznámení se s Kodexem (“Kukátko”)

Přesah projektu: *Kodex bude mít v organizaci trvalé místo v prevenci nežádoucího jednání dospělých.*

Návaznost na cíle jiných strategických témat: —

Prevence a řešení případů nevhodného sexualizovaného jednání

Priorita (1-3): 1

Cílová skupina: skautští vedoucí

Šéf projektu: Prcek – Jana Jirasová (může se změnit)

Realizuje (odbor, skupina, ...): Tým bezpečného skautingu KÚJ s podporou Odboru pro bezpečný skauting

Začátek projektu: 2025

Konec projektu: 2028
(*odhad, projekt není dosud připraven a schválen*)

Náklady 2025 (Kč): *Přímé náklady vyloučeny při rozpracování zadání projektu, budou to především služby (odborné konzultace a vzdělávání týmu v oblasti, kde v Junáku zatím chybí dostatečná odbornost a know-how). Na 2025 rozpočtováno pro tento projekt v přímých nákladech 54 tis. Kč.
+mzdové náklady*

Naplnuje cíl:

- Vedoucí mají k dispozici metodiku pro prevenci a řešení případů nevhodného sexualizovaného jednání ve skautu.
- Vedoucí i holky a kluci mají k dispozici a vědí, jak mohou využít nástroje připravené pro situace, kdy se setkali s nevhodným sexualizovaným jednáním ve skautu.

Přesah projektu:

V organizaci existuje funkční proces a podpora pro prevenci nevhodného sexualizovaného jednání i pro řešení problematických případů. Dlouhodobý záměr (nekončící s koncem projektu).

Návaznost na cíle jiných strategických témat: —

Snižování tolerance k alkoholu na skautských akcích (pokračování z 2024)	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: skautští vedoucí, RS
Šéf projektu: Žíža – Jana Harušťáková	Realizuje: Žíža – Jana Harušťáková a Odbor pro bezpečný skauting
Začátek projektu: 2023	Konec projektu: 2026
Náklady 2025 (Kč): přímé náklady 0 (nebo nízké jednotky tis. Kč) +mzdové náklady	
Naplnuje cíl: Na skautských akcích, kde jsou děti a dospívající, nepijeme alkohol.	
<p>Popis projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvyšovat v organizaci povědomí o skutečnosti, že skautské prostředí má snižovat riziko vzniku a rozvoje závislostí u mladých lidí, a zároveň zvyšovat povědomí o roli a prostředcích skautské výchovy v takovém úsilí • zvyšovat v organizaci povědomí o zákonných povinnostech, stejně jako o výchovných a zdravotních souvislostech užívání alkoholu na skautských akcích • zvyšovat v organizaci povědomí o tom, že je z výchovných i jiných důvodů žádoucí, aby skautské akce a aktivity, kterých se účastní nezletilí, probíhaly bez užívání alkoholu (a to i v takových případech, kdy legislativa konzumaci alkoholu dospělými na těchto akcích nezakazuje) • zajistit nastavování pravidel ohledně alkoholu na celostátních akcích Junáka – českého skauta, a to především se zaměřením na věkovou skupinu roverů a rangers <p>Výstupy projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posunutí sociální normy v organizaci směrem k cíli projektu. 	
Přesah projektu: zůstanou k dispozici recenzované informace a zdroje informací pro vedoucí, zůstanou v platnosti usnesení VSJ 2024.	
Návaznost na cíle jiných strategických témat: —	

Projekty 2026–2027

Edukace vedoucích v oblasti obecného řízení rizik

- programy k řízení rizika na celostátních akcích, v regionálních workshopech, v seminářích vzdělávání na klíč,
- edukační obsah v běžných komunikačních kanálech organizace
- podpora skautských vzdělavatelů (osvědčené didaktické postupy a formáty, podpůrné materiály)
- odkazy na již existující materiály dostupné v jiných organizacích

Další vhodné projekty

Revize nástrojů vnitřního práva ve vztahu k bezpečí členů

- zhodnocení funkčnosti stávajících opravných a disciplinárních nástrojů vnitřního práva pro řešení případů závažného nevhodného chování dospělých (popř. dospívajících)
- v případě potřeby návrh a zavedení vhodných změn

Aktivní sledování, popř. ovlivňování relevantní legislativy ČR

- prostřednictvím České rady dětí a mládeže komentovat návrhy k připravovanému registru sexuálních delikventů pro práci s mládeží
- sledovat další připravované legislativní změny, které se dotýkají oblasti bezpečného skautingu (např. změny, které by snížily možnost skautských aktivit směřujících k posilování odolnosti apod.)

Zopakování prezenčního auditu WOSM pro oblast bezpečného skautingu

- porovnání výsledků z auditu v roce 2024 a auditu z období uzavírání strategického tématu Bezpečný skauting, pravděpodobně v roce 2030

Spolupráce na tématech bezpečného skautingu s externími odborníky a organizacemi

- např. Nevypusť duši, Locika apod.

Revize Kodexu jednání dospělých

- doplnění Kodexu o aspekt jednání mezi dospělými navzájem

Komunikace principů a opatření bezpečného skautingu

- hlavní cílovou skupinou komunikace jsou skautští vedoucí (včetně rádců a pomocníků ve vedení 15+ let),
- dalšími podstatnými cílovými skupinami komunikace jsou:
 - přímo holky a kluci ve skautingu (např. procesy týkající se sexuálního bezpečí),
 - dále dospělí, kteří u oddílů vypomáhají, ačkoliv nejsou členové organizace a/nebo skautští činovníci s formální funkcí
- komunikace je směřována také k rodičům mladšího členstva

b) Vedoucí cíleně posilují fyzickou a psychickou odolnost dětí, a tedy vědomě připouštějí a řídí přiměřená rizika, která mají výchovný smysl (např. samostatná činnost družiny bez dospělého, překonávání překážek a nepohodlí atd.).

Konkrétnější přiblížení tohoto cíle (nejedná se o úplný a uzavřený výčet):

- Vedoucí rozumí tomu, že překonávání určité míry nepohodlí je důležitou součástí skautské výchovy. Tento postoj reflektují sami ve svém jednání i při tvorbě vzdělávacích a výchovných programů.
- Vedoucí rozumí principům posilování psychické i fyzické odolnosti (práce s riziky, vědomé vystupování z komfortní zóny, přiměřená míra stresu v bezpečném prostředí)

apod.) a systematicky je uplatňují jak ve svém osobním rozvoji, tak v činnosti svých oddílů.

- Vedoucí mají k dispozici metodickou podporu pro rozvíjení odolnosti při skautské činnosti.
- Posilování odolnosti je integrální součástí výchovných nástrojů (např. akce, závody, stezky, odborky, projekty, výzvy).
- Rodiče členů a členek jsou vhodně informováni o důležitosti a zásadách posilování odolnosti ve skautu a o bezpečném prostředí, v rámci něhož se odehrává.

Projekty 2025

Podpora odolnosti	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: Skautští vedoucí
Šéf projektu: Australan – Jaroslav Petřík	Realizuje: pracovní skupina Odolnost (pod Odborem pro bezpečný skauting), spolupráce s OVČINEM, tým bezpečného skautingu KUJ ve spolupráci s týmem program KUJ
Začátek projektu: 2025	Konec projektu: 2027 (odhad, projekt ještě není dokončený a schválený)
Náklady 2025 (Kč): <i>Přímé náklady v roce 2025 odhadujeme na cca 300 tis. Kč – hlavní složkou přímých nákladů budou fakturované služby – projektová podpora.</i> + <i>mzdové náklady</i>	
Naplnuje cíl: Vedoucí cíleně posilují fyzickou a psychickou odolnost dětí, a tedy vědomě připouštějí a řídí přiměřená rizika, která mají výchovný smysl. (+ všechny cíle viz. výše)	
Popis projektu: 2025 <ul style="list-style-type: none"> • příprava aktivizačních / sebezkušenostních programů pro vedoucí, které mohou dále využít ve svých oddílech a kurzech • promítnutí klíčových principů posilování odolnosti do vzdělávání a komunikace, nabízených programů, přípravy velkých akcí atd. 2026-2027 <ul style="list-style-type: none"> • promítnutí principů posilování odolnosti do stávajících výchovných a vzdělávacích nástrojů (např. stezky, odborky, projekty, výzvy, kompetence apod.) - příprava podkladů pro budoucí revize nástrojů) • realizace doprovázeného sebezkušenostního programu pro skautské vedoucí – posilování vlastní odolnosti, postupy a metody pro využití v oddílech • komunikace a propagace nabídky konkrétních aktivit a nástrojů k posilování odolnosti v oddílech • podpora zavádění rozměru posilování odolnosti ve skautském vzdělávání 	

Výstupy projektu:

- Vytvořené nástroje jsou dostupné skautským vedoucím.

Přesah projektu: Nástroje a metodika pro posilování odolnosti ve skautské činnosti.**Návaznost na cíle jiných strategických témat:***Kvalitní skautská výchova pro budoucnost – téma bude teprve připravováno v roce 2025
Roveři a Rangers*

c) V organizačních jednotkách i celé organizaci aktivně pracujeme na nastavení kultury sdílené chyby (učíme se z chyb vlastních i cizích).

Konkrétnější přiblížení tohoto cíle (nejedná se o úplný a uzavřený výčet):

- Vedoucí rozumí tomu, co nám přináší sdílení chyb a jak se jeho prostřednictvím můžeme poučit.
- Vedoucí aktivně pracují s vlastními chybami. Jsou schopni je identifikovat, vyhodnotit je a vyvodit z nich poučení.
- Existuje nástroj na sběr informací o proběhlých bezpečnostních incidentech (prusvihy.skaut.cz), vedoucí jsou motivováni tento nástroj používat a používají ho.
- Tým bezpečného skautingu připravuje a zveřejňuje anonymizované (skoro)průšvihy s rozбором situace a doporučeními. Vydává také bezpečnostní přehledy a zprávy, které jsou vhodně formulované pro různé cílové skupiny v rámci organizace.
- Vedoucí využívají ve skautské činnosti oddílů, středisek, na akcích, setkáních a vzdělávacích akcích Fórum sdílené chyby.

Projekty 2025

Nastavování kultury sdílené chyby v Junáku - českém skautu (projekt pokračující z 2024)	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: skautští vedoucí
Šéf projektu: Australan – Jaroslav Petřík	Realizuje: Tým bezpečného skautingu KÚJ
Začátek projektu: 2024	Konec projektu: 2027
Náklady 2025 (KČ): přímé náklady odhadujeme na 22 tis. (převážně grafické a produkční práce, cestovné). V dalších letech přímé náklady obdobné či nižší. + mzdové náklady	

(V roce 2025 máme zajištěné finanční krytí přímých a části mzdových nákladů z tematického grantu Erasmus+, který jsme zajistili pro tento a další projekty bezpečí v letech 2024 a 2025.)

Naplnuje cíl: V Junáku – českém skautu je nastavena kultura sdílené chyby. (+ všechny cíle viz výše)

Popis projektu:

2025

- pokračující motivování vedoucích ke sdílení skautských průšvihů na prusvihy.skaut.cz
- pravidelná [komunikace kazuistik](#) s doporučeními zpět směrem k vedoucím
- podpora užívání metodiky [Fóra sdílené chyby](#) jako jednoduchého a funkčního formátu programu, který může organizovat každý kurz, jednotka atd.

2026–2027

- pokračující vzdělávání v tématu vědomé a aktivní práce s riziky ve skautingu
- pravidelná analýza případů sesbíraných na prusvihy.skaut.cz a jiných platformách (Skautská krizová linka, záznamy o pojistných událostech) a její komunikace do organizace

Výstupy projektu:

- Sběr skautských průšvihů prusvihy.skaut.cz
- roční “bezpečnostní zprávy”
- pravidelně zveřejňované anonymizované kazuistiky s komentáři a doporučeními odborníků
- program Fórum sdílené chyby

Přesah projektu: viz výše

Návaznost na cíle jiných strategických témat:

Další vhodné projekty

Sdílení zkušeností s ostatními organizacemi neformálního vzdělávání

- v ČR v součinnosti s ČRDM a jejím členskými organizacemi, Prázdninovou školou Lipnice atd.
- se zahraničními skautskými organizacemi

d) Pro děti, dospívající i dospělé existuje dostupný systém podpory v oblasti prevence i řešení krizových situací, který je používán i na regionální úrovni a zahrnuje vhodné nástroje a přístupy.

Konkrétnější přiblížení tohoto cíle (nejedná se o úplný a uzavřený výčet):

- Vedoucí mají k dispozici programovou a informační podporu pro řešení náročných situací včetně těch, které nejsou primárně spojeny se skautskou činností, ale v kolektivu se vyskytují (např. sebepoškozování, úzkosti, závislosti apod.).

- Tým Bezpečného skautingu aktivně sleduje nové výzvy a rizika pro vývoj holek a kluků a pracuje s nimi při vytváření nástrojů a metodické a informační podpory pro vedoucí.
- Vedoucí mají k dispozici metodickou podporu pro další témata z oblasti bezpečí, jako např. šikana, kyberšikana, sebepoškozování apod.
- Vedoucí si uvědomují důležitost bezpečného užívání kluboven, základen, tábořišť a dalšího majetku (např. pravidelná revize hasicích přístrojů, komínů, sítí a spotřebičů, požární předpisy, umístění staveb na tábořišti atd.). K bezpečnému užívání a správě mají k dispozici a využívají informační podporu, kterou týmy ústředí Junáka – českého skauta průběžně aktualizují.
- Tým Bezpečného skautingu podpoří vytvoření regionální sítě „podporovatelů bezpečí“, tedy vyškolených osob, které cíleně ve svém regionu podporují bezpečné prostředí ve skautingu.
- Organizátoři velkých akcí mají k dispozici podporu pro nastavení a udržování bezpečného prostředí na akcích (např. soubor doporučených bezpečnostních opatření dle velikosti a typu akce, systém školení a ověření porozumění pro účastníky, zajištění služby Uši pro duši/Listening Ears, kontrola způsobilosti uchazečů o práci v servis týmu apod.). Tuto podporu připraví a bude průběžně aktualizovat tým bezpečného skautingu.
- Tým Bezpečného skautingu připraví Směrnici pro oblast bezpečného skautingu, jejíž přílohou je Kodex jednání dospělých a která ukotvuje principy bezpečného skautingu. Směrnice pokrývá bezpečné prostředí pro děti, dospívající i dospělé v organizaci.
- Tým bezpečného skautingu vytvoří procesy řešení typických situací, ve kterých je podezření na porušení bezpečného prostředí v Junáku – českém skautu. Tyto procesy jsou srozumitelné, jejich popisy názorné a zakotvené ve Směrnici pro oblast bezpečného skautingu.
- Tým bezpečného skautingu navrhne a po schválení uvede do organizace vhodný mechanismus prověření nově přichozících dospívajících a dospělých do organizačních jednotek i stávajících dospívajících a dospělých členů (reference, kontrola osobního pozadí a bezúhonnosti, výpisy z registrů apod.).
- Děti a dospívající mají k dispozici nástroj pro oznamování domnělých, hrozících, nebo aktuálních bezpečnostních rizik a incidentů.
- Tým Bezpečného skautingu zajišťuje dlouhodobý funkční provoz existujících nástrojů podpory vedoucích (skautská krizová linka, e-mailová poradna@skaut.cz, Uši pro duši)
- Každý dospělý a člen oddílu nad 15 let, spolupodílející se na vedení mladších členů oddílu, prochází základním školením o klíčových zásadách bezpečné práce s dětmi a dospívajícími (např. krátké online školení).
- Vedoucí informují a vzdělávají děti a dospívající v oblasti bezpečného skautingu, konkrétně co bezpečné prostředí znamená, na co mají právo, jak se chovat k ostatním a jak jednat v případě ohrožení bezpečnosti své nebo ostatních. Tématu se vedoucí věnují v běžné skautské činnosti i cíleně v rámci vzdělávání a výchovy. Podklady jim k tomu poskytne tým bezpečného skautingu.
- Tým Bezpečného skautingu spolupracuje na revizích metodických materiálů, stezek, odborek, závodů, projektů, výzev a dalších výchovných nástrojů s cílem aktualizovat a posilovat části týkající se tématu bezpečného skautingu.

Projekty 2025

Směrnice pro oblast bezpečného skautingu	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: skautští vedoucí
Šéf projektu: Žíža – Jana Harušťáková	Realizuje: Tým bezpečného skautingu KÚJ
Začátek projektu: 2025	Konec projektu: 2027
Náklady 2025 (KČ): Přímé náklady očekáváme minimální nebo nulové, projekt před zahájením přípravy. +mzdové náklady	
Naplnuje cíl: Agenda bezpečného skautingu je ukotvená ve vnitřním právu organizace.	
Popis projektu: <ul style="list-style-type: none">• příprava směrnice pro oblast bezpečného skautingu a její uvedení v platnost• směrnice bude ve vnitřním právu ukotvovat zásady bezpečného skautingu, tedy např.:<ul style="list-style-type: none">○ systém kontroly osobního pozadí a bezúhonnosti skautských dobrovolníků,○ systém hlášení podezření z porušení přijatých pravidel a norem (např. sexuální zneužití) a proces jejich řešení,○ povahu Kodexu jednání dospělých jako etické normy organizace atp., přílohou směrnice bude Kodex jednání dospělých○ atd.	
Výstupy projektu: <ul style="list-style-type: none">• Je vytvořena, schválena a zveřejněna směrnice pro bezpečný skauting.	
Přesah projektu: Směrnice pro bezpečný skauting.	
Návaznost na cíle jiných strategických témat: —	

Vstupní stručné školení o základech psychické, fyzické a sexuální bezpečnosti při skautské činnosti pro rádce a vedoucí od 15 let <i>projekt před zahájením přípravy</i>	
Priorita (1-3): 3	Cílová skupina: rádci a vedoucí od 15 let
Šéf projektu: Žíža – Jana Harušťáková	Realizuje: Tým bezpečného skautingu KÚJ s podporou Odboru pro bezpečný skauting
Začátek projektu: 2025	Konec projektu: 2026

Náklady 2025 (Kč):

*Přímé náklady odhadujeme nízké jednotky až desítky tis. Kč. (Např. grafické zpracování, zajištění technického řešení – projekt dosud nevznikl, jedná se tedy o předběžný odhad).
+mzdové náklady*

Naplnuje cíl:

Rádci a vedoucí od 15 let znají zásady psychické, fyzické a sexuální bezpečnosti při skautské činnosti.

Popis projektu:

2025

- zahájení práce – zmapování možností, definování konkrétních cílů a následně technického provedení
- tvorba obsahu a pilotáž
- možnost inspirace WOSM řešení/ řešení jiných (skautských) organizací, zvážit synergii se zvažovaným právním školením pro obdobnou cílovou skupinu (Mukóki, vzdělávání)

2026

- úprava na základě výstupů z pilotáže, finalizace a zavedení do běžné praxe

Výstupy projektu:

- školící nástroj

Přesah projektu: školící nástroj a proces na jeho využití**Návaznost na cíle jiných strategických témat:** —

Regionální setkání vedoucích s tematikou bezpečného skautingu a skautské personalistiky

Priorita (1-3): 3**Cílová skupina:** skautští vedoucí**Šéf projektu:** Šaruš – Šárka Němcová**Realizuje:** tým bezpečného skautingu a personalistiky KÚJ a lektori obou témat**Začátek projektu:** 2024**Konec projektu:** 2027**Náklady 2025 (Kč):**

Na rok 2025 rozpočtováno 62 tis. Kč.

Financování projektu je zajištěno z programu MŠMT OP JAK Šablony 2 (a jeho naplněním přinášíme i další fin. prostředky organizaci).

+ mzdové náklady

Naplnuje cíl: Posílení místní spolupráce a vztahů a prohloubení znalostí a dovedností ve vybraných tématech.**Popis projektu:**

2025

- jednodenní krajská (okresní, regionální) setkání vedoucích pro posílení místní spolupráce a vztahů a pro prohloubení znalostí a dovedností ve vybraných tématech z oblasti bezpečného skautingu (a skautské personalistiky, popř. jiných vybraných témat) - projekt Šablony (MŠMT ČR)

2026–2027

- jednodenní krajská (okresní, regionální) setkání vedoucích pro posílení místní spolupráce a vztahů a pro prohloubení znalostí a dovedností ve vybraných tématech z oblasti bezpečného skautingu (a skautské personalistiky, popř. jiných vybraných témat) - šablony MŠMT

Výstupy projektu:

- Realizovaná setkání – 6x v roce 2025 a dále dle plánu Šablon

Přesah projektu:

Návaznost na cíle jiných strategických témat:

Nekvalifikační vzdělávání v základech krizové intervence pro skautské vedoucí (pokračující projekt)

Priorita (1-3): 3

Cílová skupina: skautští vedoucí

Šéf projektu: Žíža – Jana Harušťáková

Realizuj: lektori bezpečného skautingu

Začátek projektu: 2023

Konec projektu: *podle zájmu a potřeb vedoucích*

Náklady 2025 (Kč):

Na rok 2025 je rozpočtováno cca 170 tis. Kč.

*Projekt má zajištěny zdroje finančního krytí: MŠMT OP JAK Šablony II. a účastnické poplatky (víkendové kurzy) a grant Erasmus+ ve spolupráci se Slovenským skautingom (online zkrácené kurzy), jeho naplňováním přinášíme i další fin. prostředky organizací.
+ mzdové náklady*

Naplňuje cíl:

Vedoucí mají k dispozici programovou a informační podporu pro řešení náročných situací včetně. těch, které nejsou primárně spojeny se skautskou činností, ale v kolektivu se vyskytují (např. sebepoškozování, úzkosti, závislosti apod.). .

Popis projektu:2025

- 4 opakování žadaného víkendového výcviku pro skautské vedoucí
- příprava a pilotní uvedení zkrácené online verze programu – odpověď na vysoký zájem o kurz

2026–2027

- minimálně 3 opakování žadaného víkendového výcviku pro skautské vedoucí v každém roce
- realizace online verze programu (po pilotáži a zapracování zpětné vazby)

Výstupy projektu:

- Proškolení vedoucích, zavedení on-line kurzu.

Přesah projektu:

Návaznost na cíle jiných strategických témat:

Projekty 2026–2027

Zavedení role regionálního “podporovatele bezpečí”

- definování specifických očekávání od této role a její organizační ukotvení
- práce na získání dobrovolníků pro obsazení této role pro pilotní regiony
- vytvoření podpory a příležitostí vzdělávání pro tyto dobrovolníky

Revize stezek a dalších výchovných nástrojů, revize kompetencí výchovných kategorií a revize kvalifikačního vzdělávání z hlediska bezpečí a práce s rizikem

- týká se nástrojů pro všechny výchovné kategorie – benjamínci, světlušky a vlčata, skauti a skautky, roveři a rangers
- zároveň revize přítomnosti tématu bezpečí a doplnění příslušných podkladů pro kompetence v kvalifikačním vzdělávání – především čekatelská zkouška, vůdcovská zkouška, střediskové minimum
- příprava podkladů, které budou k dispozici pro použití v přirozeném cyklu revizí zmiňovaných nástrojů a kompetencí
- připravené podklady budou obsahovat úpravy a doporučení v oblasti psychického, fyzického a sexuálního bezpečí a budou zahrnovat také téma posilování odolnosti a vědomé práce s riziky při skautské činnosti

Podpora velkých akcí v oblasti bezpečného skautingu

- soubor doporučených bezpečnostních opatření dle velikosti a typu akce,
- systém školení a ověření porozumění pro účastníky, zajištění služby Uši pro duši/Listening Ears
- kontrola způsobilosti uchazečů o práci v servis týmu apod.

Další vhodné projekty

Metodická podpora pro skautské vedoucí

- Vytvoření metodické a další podpory pro vedoucí pro další témata z oblasti bezpečného skautingu, jako např. šikana, kyberšikana, sebepoškozování, bezpečné užívání majetku apod.

Skautská krizová linka a poradna@skaut.cz

- zajištění udržitelného provozu: noví operátoři a spolupracující odborníci a způsob jejich zaškolení, následné vzdělávání operátorů a spolupracujících odborníků, supervize týmu

Indikátory

Nastavením indikátorů skrze jednotlivá témata aktuálně zabývá PS NJ pro strategii ve spolupráci s garanty strategických témat. Návrh indikátorů předloží na jednání Náčelnictva v březnu 2025, schválené indikátory budou poté do zadání doplněny.

Náměty pro zapojení organizace

oddíly

- sdílejí svoje ponaučení na prusvihy.skaut.cz po táboře (nebo po konkrétní události). Vedoucí spolu sdílí také dobrou praxi – užitečné poznatky a zkušenosti z oblasti témat bezpečného skautingu.
- dbají na to, aby dospělí členové a jejich spolupracovníci znali Kodex jednání dospělých a řídili se podle něj (včetně roverů, dospívajících pomocníků v roverském věku, nečlenů – pomocníků a dalších v obdobném postavení)
- vedoucí se vůči sobě i vůči členům oddílu zaměřují na poznávání a posouvání vlastních hranic a možností, překračování komfortní zóny, zvládání nesnází a krizových situací
- aktivně mapují rizika jejich programu a akcí, volí, která rizika s výchovným přínosem vědomě podstoupí, a jsou připraveni zvládat očekávané krizové situace, které mohou nastat
- mladší členové v oddíle znají osobně dobře alespoň 1 dospělého vedoucího mimo oddíl, mají na něj funkční kontakt a možnost obrátit se na něj (např. v případě ohrožení plynoucího ze strany vedení oddílu)
- do svého programu průběžně zařazují aktivity přispívající k posilování fyzické i psychické odolnosti členů
- do svého programu průběžně zařazují aktivity a programy přispívající k prevenci a řešení situací v oblasti bezpečí fyzického, psychického a sexuálního, a to s ohledem na potřeby věkových kategorií
- vedoucí se průběžně informují a vzdělávají v tématech souvisejících s bezpečným skautingem

střediska

- podporují oddíly v přípravě a realizaci programů, při kterých vedoucí i členové mohou vystupovat ze své komfortní zóny a zažívat skutečné dobrodružství. Při tom dbají na zvážení a ošetření rizik.
- podporují sdílení poznatků a zkušeností z oblasti bezpečného skautingu mezi oddíly – jak chyby a (skoro) průšvihy, tak příklady dobré praxe.
- organizují pro své vedoucí Fóra sdílené chyby (popř. se účastní tohoto programu na regionálních a celostátních akcích)

- zajišťují, aby se jejich dospívající a dospělí členové a další dobrovolníci s dosahem k mladším členům seznamovali s Kodexem jednání dospělých. Vedení střediska je pozorné k dodržování Kodexu a pokud si všimne jednání, které není v souladu s Kodexem, není lhostejné a adekvátně reaguje.
- zabezpečují, aby v jejich výchovných jednotkách a akcích byla nastavena vhodná pravidla ohledně alkoholu. Kategoricky trvají na dodržení zákonných povinností v tomto ohledu a snaží se naplňovat usnesení VSJ 2024 k tématu (doporučení skautských akcí s přítomností nezletilých členů zcela bez alkoholu)
- Mají přehled o činnosti svých výchovných jednotek, zajišťují kontrolu osobního pozadí svých vedoucích (reference z předchozí jednotky, popř. výpis z rejstříku trestů apod.)
- Podporují (střediskovými akcemi apod.) propojování oddílů a jejich členů a členek tak, aby především mladší členové a členky měli funkční kontakt aspoň na jednoho vedoucího mimo svůj oddíl, na kterého se mohou v případě potřeby obrátit.

okresy

- usilují o to, aby byla obsazena role regionálního “podporovatele bezpečí” pro posílení prevence a zajištění vhodného řešení případů z oblasti bezpečného skautingu
- usilují o sdílení příkladů dobré praxe v oblasti realizace dobrodružných skautských aktivit v přírodě (řízené vystupování z komfortní zóny, práce s rizikem apod.)
- na svých regionálních setkáních organizují program Fórum sdílené chyby jako jednoduchý a funkční prostředek pro prevenci bezpečnostních rizik v oddílech
- iniciují a hostí regionální setkání vedoucích, na kterých realizují vzdělávání na klíč a další vzdělávání z oblasti bezpečného skautingu (a skautské personalistiky, popř. dalších témat)

kraje

- obsazují roli regionálního “podporovatele bezpečí” pro posílení prevence a zajištění vhodného řešení případů z oblasti bezpečí, poskytují člověku v této roli potřebnou součinnost
- na svých regionálních setkáních organizují program Fórum sdílené chyby jako jednoduchý a funkční prostředek pro prevenci bezpečnostních rizik v oddílech
- iniciují a hostí regionální setkání vedoucích, na kterých realizují vzdělávání na klíč a další vzdělávání z oblasti bezpečného skautingu (a skautské personalistiky, popř. dalších témat)

jednotlivci

- vedoucí oddílů mohou absolvovat roční seberozvojový “trénink odolnosti”, který je posune v rozvíjení vlastní odolnosti a současně jim dá nástroje k rozvíjení odolnosti v činnosti jejich oddílu
- skautští dobrovolníci s profesemi psychologů, krizových interventů, právníků, lékařů, popř. policistů, hasičů, záchranářů, krizových manažerů i dalších profesí souvisejících s tématy bezpečného skautingu se mohou přidat k jednotlivým probíhajícím nebo plánovaným projektům či službám. Pro nezávaznou dohodu o konkrétních možnostech zapojení mohou psát na bezpeci@skaut.cz.

- ostatní skautští dobrovolníci se zájmem o témata bezpečného skautingu mohou v některých případech také přispět ke zdaru projektů, např. v roli testujícího či komentujícího (kde je “kvalifikací” osobní zkušenost daného dobrovolníka – skautského vedoucího). Pro nalezení konkrétní příležitosti šité na míru mohou psát taktéž na bezpeci@skaut.cz.

vzdělavatelé

- zařazují do dramaturgie svých kurzů i jednotlivých jejich programů a ověřování kompetencí uchazečů témata bezpečného skautingu (Kodex jednání dospělých, prusvihy.skaut.cz, Fórum sdílené chyby, laická první psychická pomoc, metodika prevence a řešení případů nevhodného sex. jednání, mapování a práce s riziky při skautské činnosti, posilování odolnosti ve skautské činnosti apod.)
- sami se vzdělávají v jednotlivých specifických tématech z oblasti bezpečného skautingu.
- zkouší a testují vznikající nástroje a metodické postupy (trénink odolnosti, prusvihy.skaut.cz, Fórum sdílené chyby), seznamují se s dostupnými zdroji a informacemi, účastní se některých z nabízených tematických programů, dávají zpětnou vazbu na bezpeci@skaut.cz.
- zapojují se jako lektori některého z témat bezpečného skautingu v rámci Vzdělávání na klíč nebo v rámci regionálních tematických setkání vedoucích skrze tzv. šablony.

Synergie s dalšími strategickými tématy

Roveři a rangers

- RS často vypomáhají u oddílů nebo je sami vedou, popř. se někteří z nich připravují na roli vedoucího
- posilování odolnosti
- práce s Kodexem jednání dospělých

Výchova pro budoucnost

- principy posilování odolnosti,
- vědomá práce s riziky i sdílenou chybou,
- práce s Kodexem jednání dospělých – průběžné propisování témat z Kodexu i jeho samotnou existenci do vzdělávacích materiálů a nástrojů (např. stezky, odborky, kompetence...) a to v průběhu jejich plánovaných revizí.

Růst

- při zapojování vedoucích (zvnějšku i zevnitř organizace) je třeba mít na zřeteli i zajištění bezpečnosti ve skautingu (výběr vhodných lidí, kontrola jejich osobní pozadí a bezúhonnosti, vhodné zaškolení, podpora a rozvoj, kontrola a hodnocení)

Klubovny, tábořiště a základny

- zajištění bezpečnosti související s uspořádáním, vybavením a údržbou skautských kluboven, základen, tábořišť atd.

Environmentální výzvy

- uvažovat možnosti tematizování klimatického žalu
- posilování odolnosti jako příprava na měnící se svět